

**TEZĂ CU SUBIECT UNIC – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
SEMESTRUL AL II-LEA, AN ȘCOLAR 2014 – 2015****Filieră teoretică – Profil umanist
Filieră vocațională – Profil pedagogic**

**Toate subiectele sunt obligatorii.
Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

Subiectul I

Scrie răspunsurile la cerințele de mai jos, în legătură cu următorul fragment:

*"Am adormit și am visat că eu și sora mea găsiserăm într-un sertar niște filme vechi, cu imagini în negativ, și ea le lungise ca pe niște bastoane lucioase, de vreo jumătate de metru, le pusese în degetele unei mâini și, cu aceste gheare semitransparente, spiralate, mă amenința, zgâriindu-mi ușor fața. Am fugit, umplut brusc pe dinăuntru de o teroare uscată, am deschis ușa camerei atât de bine cunoscute, dar în locul micului hol am dat de un culoar cu pereții coșcoviți, plini de apă, care avea în capăt treptele unei scări de lemn, în spirală, extrem de îngustă. Am străbătut în goană culoarul, cu ea după mine, am sărit pe treptele scării și, după găfîituri și opinteli, am ajuns în vârf, unde era un palier de vreun metru pătrat, cu o singură ușă stacojie, cu gemuleț. Cum auzeam tropăituri pe trepte în urma mea, aproape că am smuls ușa, luându-mi **avânt** să mă reped înainte pe vreun alt culoar. Dar nu era decît o minusculă, mizeră cabină de closet, cu pereții murdari de urme de degete și mirosind a urină învechită. Resemnat, am pus zăvorul și m-am așezat pe scaun, pe când ușa era zgâlțîită de lovituri de pumn. Ivărul zăvorului aluneca tot mai mult, sub ochii mei îngroziți... (Toate astea le-am scris dimineața, după ce m-am îmbrăcat și am făcut ordine în cameră, pentru că nu suport să scriu într-o odaie în care cărțile nu sunt una peste alta, aliniat la muchie, borcanul de nes la locul lui pe tavă, cu cuțitul și lingurița, patul făcut și pantofii așezați la linia covorului. Am de gând să ies, ca să iau aer și să-mi scutur nițică zăpadă în păr, într-un scurt urcuș prin pădure. Zăpada trebuie să fie acum cristalină și să picure apa din ea, pentru că e un soare orbitor afară...)*

Într-adevăr a fost minunat. Nevroza mea adâncă, durerile hemicraniene pe care le am de când mă știu, neputința de a mă concentra, toate cedează, măcar pentru o vreme, în mijlocul pădurilor, pe care le-am iubit atât de mult întotdeauna. Mai primesc câteodată reflexe trecătoare, ca lumina unui pahar de cristal pe perete, din vremea când, în copilărie, am petrecut câțiva ani într-un sanatoriu construit în pădure. IDR-ul îmi ieșea în acea vreme pe mână atât de mare și de inflammat, încât la școală colegii mă luaseră la ochi și mă izbeau peste brațul dureros fără milă. Până la urmă am fost trimis la Voila, unde m-au îndopat cu hidrazidă și cortizon, dar din acea vreme nu mi-au rămas în amintire nici chiuvetele mizere de faianță, nici infirmeriile supraîncălzite, unde nopți de nopți eram trezit ca să mi se facă injecții cu penicilină, nici oribilele duminici cu știțele grețose la masa „festivă”, ci încălceala nemărginită a pădurilor.

Cu ochiurile lor de lumină, cu izvoarele ce le străbăteau în toate părțile, cu muscuțiile sticlind în aerul verde, cu buturugile mișunând de vacile-domnului, cu iepurii și dihorii morți pe poteci. Răzlețindu-mă de ceilalți copii, mă afundam în adâncul pădurii până nu mai auzeam, în tăcerea vie și răcoroasă, decât, din timp în timp, zgomote liniștitoare: triluri de păsări, bâzâitul bondarilor ce intrau în cupele clopoșeilor azurii ca să iasă prăfuiți de polen,

fășăitul frunzelor moi și pufoase pe câte un lăstar... Deveneam atunci altul, mă așezam pe pământul bălțat de lumini arzătoare simțind cum mă umple un fel de nebunie fericită, ca și când cerul intens albastru pâlپând printre crengi, pânzele de păianjen umflate de vânt între trunchiuri și mai ales mirosurile, de sevă și coajă, de rășină și țărână, ar fi fost un halucinogen tare, injectat intravenos... Aceeași exaltare **năucă** am simțit-o și azi, pe traseul meu printre molizi, în susul culmii Cumpătului.

Când m-am întors, ud de zăpadă și încălzit, uitasem de tot plictisul, de mediocritatea fără ieșire a vieții mele bucureștene. De lumea literară, de contractele cu ISIS-ul, de mutrele Deliei, de panica la gândul că trebuie să mai scriu din când în când câte o carte... Pe acest Zauberberg, în vila pierdută-n pustietate ca un craniu albit de ploii și zăpezi, înfășurat în liniștea pădurilor, încetează lumea cu adevărurile ei ramificate într-o rețea orizontală și iluzorie. Singur în odaia încinsă, poți coborî în fine în lumea ta, în adevărul tău, în tot ce există adânc și enigmatic în tine, dacă ești în stare să-ntâmpini cu același curaj abjecția și sublimul, dezastrul și mântuirea, arhanghelul și estropiatul.

(Mircea Cărtărescu, **Travesti**)

1. Numește câte un sinonim neologic pentru sensul din context al cuvintelor : *avânt, năucă*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulei în secvența : *Când m-am întors, ud de zăpadă*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț care să conțină o expresie sau o locuțiune cu substantivul **ochi**. **2 puncte**
4. Specifică două motive literare întâlnite în textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie două cuvinte/structuri care conturează plasarea spațială. **4 puncte**
6. Comentează rolul folosirii persoanei a doua în ultimul alineat al fragmentului. **4 puncte**
7. Ilustrează, cu exemple din text, două trăsături ale genului liric. **4 puncte**
8. Precizează două trăsături care justifică încadrarea textului într-o orientare/curent literar sau perioadă. **4 puncte**
9. În 60-100 de cuvinte, comentează semnificația următorului fragment : *Mai primesc câteodată reflexe trecătoare, ca lumina unui pahar de cristal pe perete, din vremea când, în copilărie, am petrecut câțiva ani într-un sanatoriu construit în pădure. IDR-ul îmi ieșea în acea vreme pe mână atât de mare și de inflammat, încât la școală colegii mă luaseră la ochi și mă izbeau peste brațul dureros fără milă. Până la urmă am fost trimis la Voila, unde m-au îndopat cu hidrazidă și cortizon, dar din acea vreme nu mi-au rămas în amintire nici chiuvetele mizere de faianță, nici infirmeriile supraîncălzite, unde noapte de noapte eram trezit ca să mi se facă injecții cu penicilină, nici oribilele duminici cu știțele grețose la masa „festivă”, ci încălceala nemărginită a pădurilor.* **4 puncte**

Subiectul al II-lea

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte (15-30 de rânduri) despre **importanța cunoașterii istoriei literare**.

Atenție! În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti construcția discursului de tip argumentativ: structurarea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri **6 puncte**
- să ai conținutul și structura adecvate argumentării pe o temă dată: formularea ipotezei, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente **18 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și limita de spațiu indicată **6 puncte**

Subiectul al III-lea

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte (două–trei pagini), în care să prezinți o temă și viziunea despre lume reflectate într-un text poetic studiat, aparținând unuia dintre autorii care ilustrează neomodernismul.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea unei trăsături care face posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un current cultural/literar, într-o perioadă sau într-o orientare tematică;
- prezentarea a două imagini/idei poetice din textul studiat, relevante pentru tema aleasă și viziunea despre lume;
- ilustrarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, leitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.)
- susținerea unei opinii argumentate despre modul în care tema aleasă și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Pentru conținutul eseului vei primi 16 puncte (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper);

Pentru redactarea eseului vei primi 14 puncte (organizarea ideilor în scris – 3 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct, încadrarea în limita maximă de spațiu indicată – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

TEZĂ CU SUBIECT UNIC – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

SEMESTRUL AL II-LEA, AN ȘCOLAR 2014 – 2015

Filieră teoretică – Profil umanist

Filieră vocațională – Profilul pedagogic

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *avânt* – elan etc.; *năucă* – buimacă etc.) 2x1p = 2 puncte
 2. explicarea rolului virgulei în secvența indicată (delimitează subordonata temporală antepusă de regentă.) 2 puncte
 3. construirea oricărui enunț în care se folosește corect o locuțiune/expresie cu substantivul indicat 2 puncte
 4. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror motive literare, prezente în textul dat (de exemplu: *zăpada*, *nevroza* etc.) 2x2p = 4 puncte
 5. exemple de cuvinte/structuri care conturează dimensiunea spațială (“într-un sertar”, “în mijlocul pădurilor”) 4 puncte
 6. Comentează rolul folosirii persoanei a doua în ultimul alineat al fragmentului 4 puncte
 7. – câte 2 puncte pentru menționarea a două trăsături ale genului liric, prezente în textul dat (de exemplu: tipul de lirism, mărci ale subiectivității, rolul și semnificația figurilor de stil sau ale altor elemente de expresivitate) 2x2p = 4 puncte
 8. – identificarea a două trăsături care justifică încadrarea textului în curentul literar 2x2p = 4 puncte
 9. – comentarea adecvată și nuanțată a fragmentului indicat 3 puncte
 - *comentare adecvată și nuanțată 3 p.*
 - *comentare schematică, ezitantă 2 p.*
 - *încercare de comentare 1 p.*
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte 1 punct

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

- structura discursului de tip argumentativ:

formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între cele trei componente: ipoteza, enunțarea și dezvoltarea argumentelor, concluzia 4 p./formulare parțial adecvată 2 p. **4 puncte**

- utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi) 4 p./utilizare parțial adecvată 2 p.

4 puncte

- conținutul argumentării:

- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă

2 puncte

- câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăruia dintre cele două argumente adecvate ipotezei

$2 \times 3p = 6$ puncte

- câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre argumentele enunțate

$2 \times 3p = 6$ puncte

- formularea unei concluzii pertinente

2 puncte

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:

- registrul stilistic adecvat cerinței

1 punct

- respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfosintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.)

2 puncte

- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.)

2 puncte

- respectarea precizării privind numărul de cuvinte

1 punct

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături ale textului poetic studiat, care fac posibilă încadrarea într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică $2 \times 2p = 4$ puncte (Cele 2 puncte pentru fiecare trăsătură se acordă astfel: *prezentare nuanțată și adecvată a trăsăturii 2 p.; prezentare schematică sau superficială a trăsăturii 1 p.*)

- prezentarea oricăror două imagini artistice/idei poetice, relevante pentru tema și viziunea despre lume a textului poetic studiat **4 puncte**

- *precizarea temei și a viziunii despre lume și ilustrarea acestora prin două imagini artistice/ idei poetice relevante: 4 p.*

- *precizarea temei și a viziunii despre lume și ilustrarea acestora printr-o imagine artistică/idee poetică relevantă: 2 p.*

- *simpla precizare a temei și a viziunii despre lume sau a unor idei poetice: 1 p.*

- câte 1 punct pentru ilustrarea oricăror patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume $4 \times 1p = 4$ puncte

- susținerea opiniei formulate cu argumente adecvate 4 p./încercare de susținere a opiniei formulate sau schematism 2 p./simpla formulare a opiniei 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
 - 3 puncte pentru text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică
 - 2 puncte pentru text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică
 - 1 punct pentru text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - 3 puncte pentru relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante
 - 2 puncte pentru relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argument insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante
 - 1 punct pentru relație nerelevantă între idee și argument, schematism
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată 2 p./vocabular restrâns, monoton 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori: 2 p. / 2 erori: 1 p. / 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.